

**Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia
im. Ignacego Jana Paderewskiego
w Kartuzach**

**Program nauczania gry na saksofonie
- pierwszy etap edukacyjny**

opracował: Bartosz Sadok

Zawód: muzyk 343602

Kartuzy 2025

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
Cele kształcenia.....	4
WIEDZA.....	4
UMIEJĘTNOŚCI.....	5
KOMPETENCJE.....	7
WARUNKI NIEZBĘDNE DO REALIZACJI KSZTAŁCENIA.....	8
Szczegółowe treści nauczania w poszczególnych klasach.....	9
Propozycje repertuarowe.....	15
Efekty kształcenia po zakończeniu nauki w Szkole Muzycznej I stopnia.....	16
Formy sprawdzania osiągnięć ucznia.....	17
Kryteria oceniania.....	20
Komentarz do realizacji programu.....	22

WSTĘP

Niniejszy program nauczania jest przeznaczony dla I etapu edukacyjnego, czyli uczniów cyklu sześcioletniego i czteroletniego szkoły muzycznej I stopnia. Został on opracowany zgodnie z:

- Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915, z 2022 r. poz. 583, 1116, 1700, 1730) Art. 22a
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 poz. 900)
- Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1754)
- Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1012)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 sierpnia 2019 roku w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 147)

Autorem programu nauczania gry na saksofonie dla pierwszego etapu edukacyjnego jest Bartosz Sadok, absolwent Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu (studia licencjackie) oraz Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi (studia magisterskie), nauczyciel gry na saksofonie w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia im. I. J. Paderewskiego w Kartuzach, Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia im. H. Wieniawskiego w Gdańsku-Oruni oraz Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Koszalinie. Pierwszy etap edukacyjny ma na celu rozbudzenie zainteresowania muzyką oraz rozwijanie pasji i techniki gry na instrumencie. Jest także podbudową dla dalszego kształcenia muzycznego w szkołach II stopnia. Program nauczania jest tak skonstruowany, aby każdy uczeń o różnych predyspozycjach do gry na instrumencie, mógł po ukończeniu szkoły brać czynny udział w życiu muzycznym. Ponadto program ten przewiduje pewną dowolność w doborze materiału nauczania z uwzględnieniem stopnia zaawansowania ucznia, jego predyspozycji i zdolności.

W przypadku zmiany instrumentu w czasie nauki w szkole muzycznej I st. cyklu sześcioletniego, uczeń realizuje pierwsze lata z programu nauczania gry na saksofonie dla szkoły muzycznej I st. cyklu czteroletniego.

CELE KSZTAŁCENIA

WIEDZA

Przyswojenie wiedzy z zakresu instrumentu głównego – saksofonu

1. Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy

Uczeń:

- a. Określa warunki bezpieczeństwa i higieny pracy;
- b. Omawia czynniki wpływające na bezpieczeństwo.

2. Historia instrumentu i wiedza w zakresie literatury przedmiotu

Uczeń:

- a. Omawia w zarysie historię saksofonu i jego odmiany;
- b. Wymienia reprezentatywne utwory saksofonowe oraz ich kompozytorów z różnych epok;
- c. Wymienia wybitnych saksofonistów o znaczącym dorobku artystycznym.

3. Budowa i pielęgnacja instrumentu

Uczeń:

- a. Nazywa elementy budowy saksofonu, wyjaśnia sposób składania tych elementów oraz określa zasady jego pielęgnacji;
- b. Wyjaśnia przynależność saksofonu do grupy instrumentów dętych drewnianych oraz. Transponujących
- c. Wymienia odmiany saksofonów, klasyfikując je pod względem wielkości i skali;
- d. Określa zasady transpozycji poszczególnych odmian saksofonów;
- e. Orientuje się w rodzajach oraz parametrach stroików, klasyfikuje je według swoich potrzeb oraz określa stopień ich zużycia.

4. Technika wykonawcza

Uczeń:

- a. Omawia warsztat wykonawczy, w tym budowę aparatu oddechowego oraz jego rolę w grze na saksofonie;
- b. Opisuje możliwości techniczne instrumentu;
- c. Wskazuje podstawowe czynniki mające wpływ na intonację.

UMIEJĘTNOŚCI

Wykształcenie podstawowych umiejętności gry na instrumencie

1. Aparat gry

Uczeń:

- a. Prezentuje poprawny aparat gry, w tym technikę oddechową i technikę zadęcia;
- b. Kontroluje prawidłową postawę, ułożenie rąk i palców podczas gry.

2. Technika gry

Uczeń:

- a. Stosuje różne sposoby efektywnego przygotowania do gry;
- b. Posługuje się różnorodnymi technikami artykulacyjnymi, dynamiką, agogiką ora potrafi modulować barwę dźwięku z zachowaniem prawidłowej intonacji;
- c. Dysponuje biegłością techniczną pozwalającą na swobodne wykonywanie utworów;
- d. Dysponuje prawidłową emisją dźwięku.

3. Interpretacja

Uczeń:

- a. Interpretuje utwory zgodnie ze stylem danej epoki i ich budową formalną pod kierunkiem nauczyciela;

- b. Wykazuje się w grze muzykalnością i wrażliwością artystyczną.

4. Specjalistyczna terminologia, notacja muzyczna

Uczeń:

- a. Posługuje się specjalistyczną terminologią;
- b. Realizuje zasady notacji muzycznej;
- c. Czyta nuty a vista.

5. Samodzielna praca

Uczeń:

- a. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
- b. Realizuje proces ćwiczenia poszczególnych elementów warsztatu według wskazówek nauczyciela;
- c. Kontroluje własną grę podczas ćwiczenia;
- d. Potrafi ocenić jakość wykonywanych zadań;
- e. Stosuje w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów teoretycznych;
- f. Stosuje różne sposoby zapamiętywania tekstu nutowego;
- g. Korzysta z narzędzi pomocnych w ćwiczeniu;
- h. Planuje i organizuje systematyczną pracę.

6. Współpraca

Uczeń:

- a. Realizuje zadania artystyczne w grze z innymi uczniami lub nauczycielem;
- b. Dostosowuje sposób gry do składu i aparatu wykonawczego, charakteru utworu oraz roli wykonywanej partii;
- c. Współpracuje z akompaniatorem.

Prezentacja publiczna

1. Praktyka estradowa

Uczeń:

- a. Koncentruje się podczas występu;
- b. Opanowuje treść;
- c. Stosuje zasady poprawnego zachowania podczas publicznej prezentacji;
- d. Wykonuje z pamięci część utworów ze swojego repertuaru.

2. Prezentacja w mediach cyfrowych

Uczeń:

- a. Korzysta z technologii informacyjnej i komunikacyjnej w realizacji zadań artystycznych;
- b. Obsługuje sprzęt elektroniczny umożliwiający rejestrację swojej gry.

KOMPETENCJE

Funkcjonowanie w środowisku artystycznym

1. Rozwój artystyczny i zawodowy

Uczeń:

- a. Analizuje własne kompetencje;
- b. Aktualizuje swoją wiedzę i rozwija umiejętności;
- c. Wykorzystuje różne źródła informacji w celu doskonalenia umiejętności;
- d. Dokumentuje i archiwizuje własne dokonania twórcze;
- e. Aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym.

2. Etyka zawodowa

Uczeń:

- a. Przestrzega zasad etycznych oraz utrzymuje właściwe relacje w środowisku;
- b. Przyjmuje odpowiedzialność za powierzone zadania artystyczne.

WARUNKI NIEZBĘDNE DO REALIZACJI KSZTAŁCENIA

1. Sala lekcyjna dostosowana akustycznie.
2. Wyposażenie sali: fortepian lub pianino, pulpit, lustro, metronom.
3. Wyposażenie szkoły: sprzęt audiowizualny.
4. Sala koncertowa lub kameralna.

SZCZEGÓŁOWE TREŚCI NAUCZANIA W **POSZCZEGÓLNYCH KLASACH**

CYKL SZEŚCIOLETNI

Klasa I

Zadania techniczno - wykonawcze:

- historia powstania instrumentu
- zasady prawidłowej higieny pracy
- budowa i sposobem konserwacji instrumentu,
- prawidłowa postawa w czasie gry, układ rąk i palców,
- budowa i sposób pracy aparatu oddechowego podczas gry na saksofonie,
- prawidłowe zadęcie- układ i praca warg, języka, krtani,
- prawidłowy atak dźwięku- sposób pracy języka,
- zadęcie na ustniku,
- wydobywanie pierwszych dźwięków na instrumencie,
- wprowadzenie chwytów w obrębie b – f³,
- wprowadzenie gam durowych i pasaży do jednego znaku przykluczowego
- wprowadzenie pojęcia artykulacji (legato , non legato)
- praca nad jakością dźwięku poprzez wydobywanie „długich dźwięków” w całej poznanej skali,
- wprowadzenie pierwszych ćwiczeń z wykorzystaniem materiału nutowego
- zasady strojenia instrumentu
- gamy durowe i molowe do 1 znaku, trójdźwięk – legato i non legato w tempie wolnym
- etiudy/ćwiczenia ze szkoły na saksofon (ilość uzależniona od możliwości ucznia – minimum 2 w semestrze)
- 4 utwory solowe lub z akompaniamentem (w tym 2 wykonane z pamięci)
- 2 duety

Klasa II

Zadania techniczno-wykonawcze:

- stała korekta aparatu wykonawczego: oddechu, postawy, układu ust na ustniku, pozycji języka podczas gry, pozycji rąk
- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- właściwy atak dźwięku oraz jego zakończenie,
- prawidłowe używanie klapy oktaowej,
- wyrabianie biegłości palców,
- umiejętność różnicowania artykulacji non legato, legato i staccato,

- umiejętność gry pamięciowej,
- zagadnienia interpretacji utworów,
- czytanie nut a vista,
- umiejętność gry zespołowej,
- umiejętność gry z uwzględnieniem podstawowych zmian dynamicznych,
- zdobywanie przez ucznia praktyki scenicznej – popisy, koncerty
- gamy durowe i molowe do 1 znaku, trójdźwięk – legato i non legato w tempie wolnym
- etiudy/ćwiczenia ze szkoły na saksofon (ilość uzależniona od możliwości ucznia – minimum 2 w semestrze)
- 4 utwory solowe lub z akompaniamentem (w tym 2 wykonane z pamięci)
- 2 duety

Klasa III

Zadania techniczno-wykonawcze:

- stała korekta aparatu wykonawczego: oddechu, postawy, układu ust na ustniku, pozycji języka podczas gry, pozycji rąk
- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- właściwy atak dźwięku oraz jego zakończenie,
- prawidłowe używanie klapy oktawową,
- wyrabianie biegłości palców,
- umiejętność różnicowania artykulacji non legato, legato i staccato,
- umiejętność gry pamięciowej,
- zagadnienia interpretacji utworów,
- czytanie nut a vista,
- umiejętność gry zespołowej,
- umiejętność gry z uwzględnieniem podstawowych zmian dynamicznych,
- zdobywanie przez ucznia praktyki scenicznej – popisy, koncerty
- gamy durowe i molowe do 1 znaku, trójdźwięk – legato i non legato w tempie wolnym
- etiudy/ćwiczenia ze szkoły na saksofon (ilość uzależniona od możliwości ucznia – minimum 2 w semestrze)
- 4 utwory solowe lub z akompaniamentem (w tym 2 wykonane z pamięci)
- 2 duety

Klasa IV

Zadania techniczno-wykonawcze:

- stała korekta aparatu wykonawczego: oddechu, postawy, układu ust na ustniku, pozycji języka podczas gry, pozycji rąk

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- właściwy atak dźwięku oraz jego zakończenie,
- prawidłowe używanie klapy oktaawowej,
- wyrabianie biegłości palców,
- umiejętność różnicowania artykulacji non legato, legato i staccato,
- umiejętność gry pamięciowej,
- zagadnienia interpretacji utworów,
- czytanie nut a vista,
- umiejętność gry zespołowej,
- umiejętność gry z uwzględnieniem podstawowych zmian dynamicznych,
- zdobywanie przez ucznia praktyki scenicznej – popisy, koncerty
- rozwijanie umiejętności koncentracji i właściwego zachowania podczas występów publicznych
- gamy durowe i molowe do 2 znaków, trójdźwięk prosty i rozłożony, tercje – legato i non legato w tempie wolnym/umiarkowanym
- etiudy/ćwiczenia ze szkoły na saksofon (4-8 w semestrze - ilość uzależniona od możliwości ucznia)
- 4 utwory solowe lub z akompaniamentem (w tym 2 wykonane z pamięci)
- 2 duety

Klasa V

Zadania techniczno-wykonawcze:

- stała korekta aparatu wykonawczego: oddechu, postawy, układu ust na ustniku, pozycji języka podczas gry, pozycji rąk
- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- właściwy atak dźwięku oraz jego zakończenie,
- prawidłowe używanie klapy oktaawowej,
- wyrabianie biegłości palców,
- umiejętność różnicowania artykulacji non legato, legato i staccato,
- umiejętność gry pamięciowej,
- zagadnienia interpretacji utworów,
- czytanie nut a vista,
- umiejętność gry zespołowej,
- umiejętność gry z uwzględnieniem podstawowych zmian dynamicznych,
- zdobywanie przez ucznia praktyki scenicznej – popisy, koncerty
- rozwijanie umiejętności koncentracji i właściwego zachowania podczas występów publicznych
- gamy durowe i molowe do 3 znaków, trójdźwięk prosty i rozłożony, tercje – legato i non legato w tempie umiarkowanym
- etiudy/ćwiczenia ze szkoły na saksofon (6-8 w semestrze - ilość uzależniona od możliwości ucznia)
- 4 - 6 utworów solowych lub z akompaniamentem (w tym 2 wykonane z pamięci)
- 2 duety

Klasa VI

Zadania techniczno-wykonawcze:

- kontrola prawidłowego zadęcia, oddechu i układu rąk
- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- właściwy atak dźwięku oraz jego zakończenie,
- praca nad jakością dźwięku i precyzji intonacyjnej,
- wyrabianie biegłości palców,
- dobre opanowanie podstawowych rodzajów artykulacji (non legato, legato i staccato)
- umiejętność gry z uwzględnieniem podstawowych zmian dynamicznych,
- umiejętność gry pamięciowej,
- zagadnienia interpretacji utworów,
- umiejętność samodzielnego opracowania prostego utworu zgonie z tekstem i stylem epoki,
- umiejętność doboru właściwych metod samodzielnej pracy nad utworem,
- czytanie nut a vista,
- umiejętność gry zespołowej,
- zdobywanie przez ucznia praktyki scenicznej – popisy, koncerty
- rozwijanie umiejętności koncentracji i właściwego zachowania podczas występów publicznych
- gamy durowe i molowe do 4 znaków, trójdźwięk prosty i rozłożony, tercje, dominanta septymowa – akord prosty , legato i non legato w tempie umiarkowanym
- etiudy/ćwiczenia ze szkoły na saksofon (6-8 w semestrze - ilość uzależniona od możliwości ucznia)
- 4 - 6 utworów solowych lub z akompaniamentem (w tym 2 wykonane z pamięci)
- 2 duety

CYKL CZTEROLETNI

Klasa I

Zadania techniczno - wykonawcze:

- historia powstania instrumentu
- zasady prawidłowej higieny pracy
- budowa i sposobem konserwacji instrumentu,
- prawidłowa postawa w czasie gry, układ rąk i palców,
- budowa i sposób pracy aparatu oddechowego podczas gry na saksofonie,
- prawidłowe zadęcie- układ i praca warg, języka, krtani,
- prawidłowy atak dźwięku- sposób pracy języka,
- zadęcie na ustniku,
- wydobywanie pierwszych dźwięków na instrumencie,

- wprowadzenie chwytów w obrębie b – f³,
- wprowadzenie gam durowych i pasaży do jednego znaku przykluczowego
- wprowadzenie pojęcia artykulacji (legato , non legato)
- praca nad jakością dźwięku poprzez wydobywanie „długich dźwięków” w całej poznanej skali,
- wprowadzenie pierwszych ćwiczeń z wykorzystaniem materiału nutowego
- zasady strojenia instrumentu
- gamy durowe i molowe do 1 znaku, trójdźwięk – legato i non legato w tempie wolnym
- etiudy/ćwiczenia ze szkoły na saksofon (ilość uzależniona od możliwości ucznia – minimum 2 w semestrze)
- 4 utwory solowe lub z akompaniamentem (w tym 2 wykonane z pamięci)
- 2 duety

Klasa II

Zadania techniczno-wykonawcze:

- stała korekta aparatu wykonawczego: oddechu, postawy, układu ust na ustniku, pozycji języka podczas gry, pozycji rąk
- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- właściwy atak dźwięku oraz jego zakończenie,
- prawidłowe używanie klapy oktaowej,
- wyrabianie biegłości palców,
- umiejętność różnicowania artykulacji non legato, legato i staccato,
- wprowadzenie gam durowych i molowych do dwóch znaków przykluczowych
- wprowadzenie chwytów pomocniczych,
- umiejętność gry pamięciowej,
- zagadnienia interpretacji utworów,
- czytanie nut a vista,
- umiejętność gry zespołowej,
- umiejętność gry różnorodną dynamiką,
- zdobywanie przez ucznia praktyki scenicznej – popisy, koncerty
- chwytów pomocnicze w skali do fis³
- gamy durowe i molowe do 2 znaków, trójdźwięk prosty i rozłożony, tercje – legato i non legato w tempie wolnym/umiarkowanym
- etiudy/ćwiczenia ze szkoły na saksofon (4-8 w semestrze - ilość uzależniona od możliwości ucznia)
- 4 utwory solowe lub z akompaniamentem (w tym 2 wykonane z pamięci)
- 2 duety

Klasa III

Zadania techniczno-wykonawcze:

- stała korekta aparatu wykonawczego: oddechu, postawy, układu ust na ustniku, pozycji języka podczas gry, pozycji rąk

- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- kontrola intonacji i klarowności brzmienia instrumentu
- biegłość palców,
- umiejętność strojenia instrumentu,
- realizowanie różnorodnej artykulacji,
- rozwijanie umiejętności gry pamięciowej,
- zagadnienia interpretacji utworów,
- umiejętność realizacji ozdobników,
- rozwijanie umiejętności stopniowania dynamicznego
- umiejętność doboru właściwych metod samodzielnej pracy nad utworem,
- czytanie nut a vista,
- zapoznavanie ucznia z literaturą saksofonową – słuchanie nagrań
- długie dźwięki w skali b- fis³ grane ze zmienną dynamiką
- gamy durowe i molowe do 3 znaków, trójdźwięk prosty i rozłożony, tercje – legato i non legato w tempie umiarkowanym
- etiudy/ćwiczenia ze szkoły na saksofon (6-8 w semestrze - ilość uzależniona od możliwości ucznia)
- 4 - 6 utworów solowych lub z akompaniamentem (w tym 2 wykonane z pamięci)
- 2 duety

Klasa IV

Zadania techniczno-wykonawcze:

- kontrola prawidłowego zadęcia, oddechu i układu rąk
- kształtowanie dźwięku na długich wartościach nut,
- biegłość palców,
- praca nad jakością dźwięku i precyzji intonacyjnej,
- realizacja różnorodnej artykulacji,
- czytanie nut a vista,
- wykonywanie utworów z pamięci,
- realizacja różnorodnej dynamiki, podstawy frazowania,
- umiejętność realizacji ozdobników,
- umiejętność samodzielnego opracowania prostego utworu zgonie z tekstem i stylem epoki,
- umiejętność doboru właściwych metod samodzielnej pracy nad utworem,
- umiejętność gry zespołowej,
- umiejętność prostej improwizacji,
- próby gry ze słuchu bez użycia tekstu nutowego,
- rozwijanie umiejętności koncentracji i właściwego zachowania podczas występów publicznych
- gamy durowe i molowe do 4 znaków, trójdźwięk prosty i rozłożony, tercje, dominanta septymowa – akord prosty , legato i non legato w tempie umiarkowanym
- etiudy/ćwiczenia ze szkoły na saksofon (6-8 w semestrze - ilość uzależniona od możliwości ucznia)
- 4 - 6 utworów solowych lub z akompaniamentem (w tym 2 wykonane z pamięci)
- 2 duety

PROPOZYCJE REPERTUAROWE:

Szkoły, etiudy i ćwiczenia:

- S. Blémant- Nouvelle méthode pratique
- S. Blémant- Vingt Etudes Melodiques z. I, II
- S. Bichoe- Jouez du Saxophoniste z. I, II
- H. Klosé- Méthode Complète
- H. Prati- L'alphabet du saxophoniste
- R. Gruber- Eden für Saxophon
- H. Prati- 29 Etudes Progressives
- M. Meroit- Quinze pieces en forme d'études
- J. Harle- Easy Classical Studien
- M. Mule- Vingt-Quatre Etudes Faciles
- H. Klosé- Exercices Journaliers
- H. Klosé- Etudes Genre et de Mechanisme
- J. Rae- 20 Modern Studies
- G. Senon- 24 Petites Etudes Melodiques
- J.M. Londeix- Exercices Mecaniques

Utwory:

- L. Blin- Pentiment
- E. Bozza- Le Kampanile-
- E. Bozza- Menuet des Pages
- E. Bozza- Petit Gavotte
- E. Bozza- Rêves d'enfants
- E. Bozza- Aria
- J. Desloges- Conte de Versailles
- A. Gretchaninoff- Miniatures
- S. Isacoff- Skill Builders for Alto Saxophone
- B. Lomani- Trzy utwory
- A. Jatsevich- Golden Melodie (zbiór)
- G. Gershwin (opr.M. Fijałkowski)- Eleven songs with a variation
- M. Mule- Pieces Classiques Célèbres (album)
- J. S. Bach- Sicilienne
- J. S. Bach- Andante
- F. Couperin- Berceuse
- M. Fische- Concerti pour an Astronaute
- F. Lemaire- Suite Breve
- P. Martini- Romance Célèbre
- A. Corelli- Adagio
- P. M. Dubois- Dix Figurek a Danser
- J. Haydn- Menuet
- G. Lacour- Noctilienne
- F. Lemaire- Mon Premiere Recital

- A. Chailleux- Andante et Allegro
- G. F. Haendel- Pastorale
- J. Ibert- L'age D'or
- R. Planel- Suite Romantiques
- G. Ph. Telemann- Sonata (c-moll)
- P. Wastall (opr.) - First Repertoire Pieces for Alto Saxophone
- F. Safronov (opr.) – Easy pieces

Muzyka kameralna:

- R. Gruber- Leichte Duette
- R. C. Jones- Ligot Sax Classics
- J. van Beekum- Mini Trio's
- J. Cacavas (opr.) – Trios for Saxophones- 22 Distinctive Arrangements of Famous Music

EFEKTY KSZTAŁCENIA PO ZAKOŃCZENIU NAUKI W SZKOLE MUZYCZNEJ I STOPNIA

Uczeń:

- 1) szanuje dziedzictwo kulturowe swojego i innych narodów
- 2) przestrzega zasad kultury, etyki i prawa autorskiego
- 3) posiada wiedzę niezbędną do rozwijania gry na instrumencie i do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym
- 4) zna i stosuje zasady dotyczące występów publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania i stroju
- 5) wykazuje wrażliwość artystyczną w kreatywnym realizowaniu zadań
- 6) rozwija pasję muzyczną przez podejmowanie inicjatyw artystycznych
- 7) publicznie prezentują swoje dokonania
- 8) podczas gry na instrumencie prawidłowo operuje aparatem gry
- 9) czyta nuty ze zrozumieniem, potrafi wykonać *a vista* proste utwory muzyczne
- 10) wykorzystuje wiedzę ogólnomuzyczną oraz umiejętności niezbędne do zrozumienia i wykonywania utworów
- 11) świadomie wykorzystuje słuch muzyczny w działaniach praktycznych
- 12) realizuje wskazówki wykonawcze ze zrozumieniem
- 13) ocenia jakość wykonywanych zadań
- 14) pracuje w zespole pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za realizację projektu oraz bierze współodpowiedzialność za efekt tej pracy
- 15) integruje się i współpracuje z członkami zespołu
- 16) buduje relacje oparte na zaufaniu
- 17) wykazuje się w działaniu aktywną postawą
- 18) organizuje swoją indywidualną pracę
- 19) systematycznie rozwija swoje umiejętności

- 20) wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną
- 21) przewiduje skutki podejmowanych działań
- 22) jest przygotowany do kontynuowania nauki
- 23) potrafi skutecznie radzić sobie ze stresem, w szczególności z tremą.

FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA

Nauczyciel ma obowiązek stałej kontroli rozwoju i postępów ucznia. Formami sprawdzenia osiągnięć ucznia są egzaminy promocyjne a także popisy klasowe, koncerty oraz udział w konkursach.

CYKL SZEŚCIOLETNI

Klasa I

W pierwszej klasie uczeń jest zwolniony z egzaminu promocyjnego. Ocenę ustala się na podstawie pracy ucznia w bieżącym roku szkolnym, oraz na podstawie popisu kończącego rok szkolny.

Klasa II

Przesłuchanie półroczne :

Gamy durowe, mollowe (do 1 znaku wraz z pasażem non legato i legato w tempie wolnym – do wyboru)

- etiuda lub ćwiczenie o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy lub z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Egzamin promocyjny :

Gamy durowe, mollowe (do 1 znaku wraz z pasażem non legato i legato w tempie wolnym – do wyboru)

- etiuda lub ćwiczenie o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy lub z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Klasa III

Przesłuchanie półroczne :

Gamy durowe, mollowe (do 1 znaku wraz z pasażem non legato i legato w tempie wolnym – do wyboru)

- etiuda lub ćwiczenie o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy lub z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Egzamin promocyjny :

Gamy durowe, mollowe (do 1 znaku wraz z pasażem non legato i legato w tempie wolnym – do wyboru)

- etiuda lub ćwiczenie o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy lub z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Klasa IV

Przesłuchanie półroczne :

Gamy durowe, mollowe (do 2 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie wolnym/ umiarkowanym, tercje – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 utwory z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Egzamin promocyjny :

Gamy durowe, mollowe (do 2 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie wolnym/umiarkowanym, tercje – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 utwory z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Klasa V

Przesłuchanie półroczne :

Gamy durowe, mollowe (do 3 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie umiarkowanym, tercje – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 utwory z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Egzamin promocyjny :

Gamy durowe, mollowe (do 3 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie umiarkowanym, tercje – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 utwory z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Klasa VI

Przesłuchanie półroczne :

Gamy durowe, molłowe (do 4 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie umiarkowanym, tercje, dominanta septymowa – akord prosty – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 - 3 utworów solowych lub z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Egzamin końcowy:

Gamy durowe, molłowe (do 4 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie umiarkowanym, tercje, dominanta septymowa – akord prosty – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 - 3 utworów solowych lub z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

CYKL CZTEROLETNI

Klasa I

Ocenę ustala się na podstawie pracy ucznia w bieżącym roku szkolnym.

Klasa II

Przesłuchanie półroczne :

Gamy durowe, molłowe (do 2 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie wolnym/umiarkowanym, tercje – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 utwory z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Egzamin promocyjny :

Gamy durowe, molłowe (do 2 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie wolnym/umiarkowanym, tercje – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 utwory z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Klasa III

Przesłuchanie półroczne :

Gamy durowe, mollowe (do 3 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie umiarkowanym, tercje – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 utwory z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Egzamin promocyjny :

Gamy durowe, mollowe (do 3 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie umiarkowanym, tercje – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 utwory z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Klasa IV

Przesłuchanie półroczne :

Gamy durowe, mollowe (do 4 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie umiarkowanym, tercje, dominanta septymowa: akord prosty – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 - 3 utworów solowych lub z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Egzamin końcowy:

Gamy durowe, mollowe (do 4 znaków wraz z pasażem i przewrotami non legato i legato w tempie umiarkowanym, tercje, dominanta septymowa: akord prosty – do wyboru)

- etiuda o zróżnicowanej problematyce
- 2 - 3 utworów solowych lub z akompaniamentem (utwory mogą być wykonane z pamięci w celu uzyskania wyższej oceny)

Kryteria oceniania :

Podstawowym kryterium ocen jest:

- spełnienie wymagań programowych dla danego roku
- postępy w zdobywaniu umiejętności technicznych i muzycznych
- opanowanie repertuaru
- systematyczność i pilność ucznia
- wykonanie programu z pamięci

Pracę ucznia ocenia się według następujących kryteriów:

Ocenę celujący (25 pkt.) otrzymuje uczeń, który:

- posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania
- ma w repertuarze utwory o wyższym niż przewidziany programem stopniu trudności
- bierze udział w licznych popisach- na terenie szkoły i poza nią
- wykazuje dużą wrażliwość artystyczną
- bierze udział w konkursach

Ocenę bardzo dobry (21 – 24 pkt.) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie
- wykazuje duże zaangażowanie i zainteresowanie przedmiotem
- wykonuje trudniejsze utwory przewidziane w programie z dużą dbałością o prawidłową realizację tekstu, poprawną artykulację i intonację
- jest muzykalny, w starszych klasach wykazuje dużą inicjatywę w zakresie interpretacji utworu
- bierze udział w popisach na terenie szkoły

Ocenę dobry (16 – 20 pkt.) otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiedzę i umiejętności w zakresie umożliwiającym wykonanie większości postawionych przed nim zadań
- jest systematyczny
- wykonuje poprawnie utwory przewidziane w programie
- wykazuje się muzykalnością
- uczestniczy w popisach

Ocenę dostateczny (13- 15 pkt.) otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe treści programowe
- nie wykazuje szczególnego zaangażowania i zainteresowania przedmiotem
- jest niesystematyczny
- wykonuje utwory przewidziane w programie z błędami

Ocenę dopuszczający (11 – 12pkt.) otrzymuje uczeń, który:

- w ograniczonym stopniu opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane programem
- wykonuje utwory przewidziane w programie z błędami
- jest niesystematyczny
- robi minimalne postępy
- ma problemy z pamięciowym opanowaniem materiału
- wykazuje minimalne zainteresowanie przedmiotem

Ocenę niedostateczny (0 – 10 pkt.) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował niezbędnego minimum, podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania
- jest niesystematyczny
- nie wykazuje zainteresowania grą na instrumencie

- ma poważne problemy z pamięciowym opanowaniem utworu
- utwory przewidziane w programie wykonuje z licznymi błędami
- wolno się uczy i nie robi postępów
- nie rokuje nadziei na poprawę swoich osiągnięć edukacyjnych

KOMENTARZ DO REALIZACJI PROGRAMU NAUCZANIA

Założenia koncepcji programu

Program nauczania gry na saksofonie ma charakter spiralny, gdyż skomplikowana technika gry na instrumencie dętym jakim jest saksofon wymaga nieustannego powracania do pewnych elementów gry (oddech, technika legato czy staccato) i ciągłej kontroli tych elementów podczas całego cyklu kształcenia. Propozycje repertuarowe powinny być traktowane orientacyjnie a nauczyciel zawsze powinien dobierać repertuar stosownie do możliwości ucznia oraz tak, aby zapewnić mu rozwój pod względem muzycznym i technicznym. Najistotniejsza powinna być ewaluacja ucznia.

Proponowana literatura jest zróżnicowana tak, aby w przypadku zdolniejszych uczniów nauczyciel mógł modelować program. Uczeń kończąc szkołę I stopnia powinien być przygotowany do kontynuowania nauki w szkole muzycznej II stopnia bądź do czynnego udziału w życiu muzycznym (zarówno jako wykonawca jak i świadomy odbiorca).

W związku z reformą szkolnictwa artystycznego, uczniowie instrumentalisci będą mogli rozwijać swoje umiejętności w dziale muzykowania zespołowego. Dla uczniów tego działu zespół kameralny, będzie przedmiotem głównym i z tych zajęć uczniowie będą mieli egzamin. W związku z tym zajęcia z instrumentu będą się odbywać w mniejszym wymiarze godzin, materiał programowy i zadania techniczne – wykonawcze będą realizowane w niższym zakresie. Uczniów działu muzykowania zespołowego będzie obowiązywał egzamin promocyjny z instrumentu (na koniec roku szkolnego).

Wskazówki metodyczne

Istotnym elementem w nauce gry na saksofonie jest rozwój fizyczny ucznia, dlatego już w momencie rekrutacji należy zwrócić uwagę na predyspozycje kandydata, warunki fizyczne i stan zdrowia.

Lekcje indywidualne – forma pracy przyjęta w szkołach muzycznych jest jedyną słuszną metodą do uzyskania prawidłowych efektów nauczania ze względu na indywidualny rozwój każdego ucznia. Jednakże forma ta wymaga od nauczyciela aktywnego i elastycznego dostosowania metod pracy do potrzeb ucznia. Podstawową metodą pracy jest omówienie problemu a także demonstracja właściwego wykonania przez nauczyciela (metoda opisowa i poglądowa). Daje to możliwość zapoczątkowania gry zespołowej.

Równie ważne jest uzmysłowienie uczniom jak ważna jest samodzielna praca w domu.

Schemat lekcji powinien pokazać uczniowi jak ma wyglądać jego samodzielna praca.

W końcowej fazie lekcji nauczyciel powinien podsumować zajęcia, przypomnieć sposoby opracowania trudnych fragmentów, omówić z uczniem metody samodzielnej pracy w domu

tak, aby wychodząc uczeń miał jasno określony cel pracy i poczucie, że jest w stanie dobrze wykonać powierzone mu zadanie.

Warunki niezbędne do realizacji programu nauczania

Sala do nauki gry na saksofonie powinna być częściowo wytlumiona tak, aby można było pracować nad jakością dźwięku. Niezbędne jest lustro (korekta postawy, układu rąk i palców, obserwacja zadęcia), pulpit, pianino (praca nad intonacją, praca z akompaniamentem), tuner i metronom. Sala powinna mieć dobre oświetlenie i wentylację.

Do prowadzenia zajęć przydatna jest podręczna biblioteczka zawierająca zarówno literaturę saksofonową jak i encyklopedię muzyczną, słownik muzyczny itp.

Istotna jest również życzliwa atmosfera panująca w relacjach nauczyciel - uczeń.